

פרשת במדבר וליל שבועות

חידושים וביאורים על פי הזוהר

בקופתו וזה בא בקפיפו. מה עשה? עמד וברח לו מפניה (רות רבה ט) על כן החליט לברוח ולהגר למדינה השכנה, מואב, שם חיתן את בניו עם נשים גויות, מואביות, הן ערפה ורות.

אלימלך ונעמי

לא עבר זמן רב ואלימלך נענש על מעשיו שלא רצה ליתן צדקה, הוא נפטר ולאחר מכן נפטרו שני בניו, בשל כך נותרה אלמנתו נעמי, ושתי כלותיה, ערפה ורות, שנותרו יבמות.

בחג השבועות קוראים את מגילת רות המתארת תקופה בה הנהיגו את העם שופטים במדרגה רוחנית גבוהה מאד, לפני תקופת הנביאים. המגילה הטומנת בחובה סודות עמוקים.

נעמי מחליטה לשוב אל עמה, לארץ מולדתה, וכלותיה צועדות עימה. בדרך, מסבירה להן נעמי, שהיא כבר זקנה ואין ביכולתה להוליד עוד בנים בכדי לחתן אותן ולקיים את מצוות היבמות, לכן עדיף להן לחזור לבית הוריהן.

נתחיל מפשט הדברים.
וַיְהִי בַיָּמִי שֶׁפָּט הַשְּׁפָטִים וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ
וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לָחֶם יְהוּדָה לָגוֹר בְּשֵׂדֵי
מוֹאָב הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו. וְשֵׁם הָאִישׁ
אֱלִימֶלֶךְ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נַעֲמִי וְשֵׁם שְׁנֵי בָנָיו
מַחֲלֹן וְכִלְיוֹן (מגילת רות א:א-ב)

ערפה מסכימה ומפנה עורף, ואילו רות לא מוותרת על חמותה ובוחרת להישאר עימה בְּאֶשֶׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשֵׁם אָקֶבֶר כֹּה יַעֲשֶׂה ה' לִי וְכֹה יוֹסִיף כִּי הָמוּת יִפְרִיד בֵּינִי וּבֵינָהּ (רות א:יז)

אלימלך היה שופט העם, עשיר גדול ופרנס הציבור, אך ברכת ה' ניטלה מן הדור באותה תקופה, מפאת מעשיהם הרעים, והחלה תקופת רעב קשה.

נעמי נותרה חסרת כל, אָנִי מִלֵּאָה הִלַּכְתִּי וְרִיקָם הִשִּׁיבֵנִי (רות א:כא) ללא בעל, ללא בנים, ללא נכדים, ללא ממון, ללא בטחון, ובמצב

אלימלך חשש שמא יהא עליו לפרנס את כולם עכשיו כל ישראל מסובבין על פתחי, זה בא

השפל הזה היא שבה לארץ יהודה, ורות הולכת עימה.

רות המואביה

נחזור לבראשית, לחמשת הערים: סדום ועמורה, אדמה, צבויים וצוער, שהיו מלאות חטאים ושחיתות. הקדוש ברוך הוא מאס באנשיהם, והחליט להשמידם ולהחריבם כליל, אמנם רגע לפני ההשמדה, הציל את לוט, בן אחיו של אברהם, ומשפחתו, כי זכר טובה לאברהם.

לוט ומשפחתו ברחו למערה, ועמדו בנקודת התצפית המשקיפה על כיכר הירדן כולה, וצפו בחורבן העצום שירד על האזור כולו, חמש ערים ענקיות, עשירות ומשגשגות, נחרבו בן רגע, הקדוש ברוך הוא המטיר עליהם אש, גופרית ותמרות עשן, לא היה סיכוי לאף נפש לברוח ולהינצל.

וְאִישׁ אֶין בְּאֶרֶץ (בראשית יט:לא) בראותן את החורבן העצום, בנות מואב חשבו שלא נותרו כלל אנשים בעולם כולו. ורצו להחיות זרע ולהמשיך את קיום העולם. וכן עשו, אך בתחבולה.

וְהָאָמֶר הַבְּכִירָה אֶל הַצִּעִירָה אָבִינוּ זְמַן וְאִישׁ אֶין בְּאֶרֶץ לָבֹא עָלֵינוּ כְּדָרְךָ כָּל הָאָרֶץ. לָכֵּה נִשְׁקָה אֶת אָבִינוּ יִין וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ וְנַחֲיָה

מֵאֲבִינוּ זָרַע (בראשית יט:לא-לב) **וְתִהְיֶין שְׁתֵּי בָנוֹת לֹט מֵאֲבִיהֶן. וְתִלְד הַבְּכִירָה בֵּן וְתִקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב הוּא אָבִי מוֹאָב עַד הַיּוֹם. וְהַצִּעִירָה גַם הוּא יִלְדָּה בֵּן וְתִקְרָא שְׁמוֹ בֵּן עָמִי הוּא אָבִי בְנֵי עָמוֹן עַד הַיּוֹם** (בראשית לו:לח)

לאחר מספר דורות, החלה תקופת השופטים ויספו בני ישראל לעשות הרע בעיני ה' ויחזק ה' את עגלון מלך מואב על ישראל על פי עשו את הרע בעיני ה'. ויאסף אליו את בני עמון ועמלק וילך ויף את ישראל ויירשו את עיר התמרים. ויעבדו בני ישראל את עגלון מלך מואב שמונה עשרה שנה. (שופטים ג:יב-יד)

עגלון מלך מואב, קשר ברית עם עמלק ובני עמון, ושיעבד את בני ישראל במשך 18 שנה.

בתו של עגלון מלך מואב, היא רות.

תמר ויהודה

נדלג כמה פרקים ונגיע ליהודה בן יעקב ויהי בעת ההוא ויירד יהודה מאת אחיו (בראשית לח:א) בדומה לאלימלך, גם יהודה ירד מן הארץ.

ולו שלושה בנים ער, אונן ושלה. ויקח יהודה אשה לער בכורו ושמה תמר ויהי ער בכור יהודה רע בעיני ה' וימתהו ה' (בראשית לח:ו-ז) תמר התאלמנה ונותרה יבמה.

פרץ הוליד את חצרון, שהוליד את רם, שהוליד את עמינדב, שהוליד את נחשון, שהוליד את שלמון (אח אלימלך, בעלה של נעמי) שהוליד את בועז.

בְּעִזְי אֲשֶׁר מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ (רות ב:ג) נישא לרות, ומהם נולד עובד, שהוליד את ישי שהוליד את דוד המלך.

ארמילוס הרשע

מאורעות דומים בין השושלות. ירידה מדרך השם, מיתת הבנים, הריון בתחבולה, ומהם יוצא משיח?

על פי המדרש, ארמילוס המלך רשע, עתיד לקום באחרית הימים, ולהרוג את המשיח, כלומר, הקליפות תרות ומחפשות את נשמת המשיח ללא לאות, ומנסות להורגו.

אומר האר"י הקדוש, כי העוסקים בתורה ובתפילה, בכוחם למנוע את הגזירה, ולבטל את ארמילוס הרשע המבקש להכשיל את הגאולה.

לכן, הקדוש ברוך הוא, לעיתים מסובב כך, שהנשמות הקדושות יגיעו בתחבולה, בכדי להטעות את הטומאה, בחושבה שהנה הנשמה הקדושה נמצאת בשליטתה המלאה, אך לפתע פתאום משתנה מסלולה ומתקדשת ומולידה משיח מקירבה.

אמר יהודה לבנו השני, אונן לקחת את תמר לאישה ולהקים זרע לאחיו, אך וַיֵּרַע בְּעֵינֵי ה' אֲשֶׁר עָשָׂה וַיָּמָת גַּם אֹתוֹ.

כמו בניו של אלימלך, גם בניו של יהודה חטאו ונענשו במיתתם. אמר יהודה לתמר, שבי אלמנה בבית אביך והמתיני עד ששלה יגדל ויקחך לאישה עד יִגְדַּל שְׁלָה בְּנִי כִּי אָמַר פֶּן יָמוּת גַּם הוּא כְּאָחִיו (בראשית לח:יא)

עברו השנים, שלה גדל וההבטחה לתמר נשכחה מיהודה. על כן, החליטה להסיר את בגדי אלמנותה ולהתעטף בצעיף ולהמתין ליהודה בדרך תמנתה.

וַיֵּרָאָהּ יְהוּדָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לְזוֹנָה כִּי כִסְתָהּ פָּנֶיהָ. וַיֵּט אֶלֶיהָ אֶל הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמֶר הֲבָה נָא אָבוֹא אֵלַיךְ כִּי לֹא יָדַע כִּי כִלְתּוֹ הוּא (בראשית לח:טו-טז)
יהודה לא זיהה אותה וַיָּבֵא אֶלֶיהָ וַתַּהַר לוֹ (בראשית לח:יח).

עברו שלושה חודשים, וַיִּגַּד לַיהוּדָה לֵאמֹר זָנָתָה תָּמָר כִּלְתְּךָ וְגַם הֵנָּה הָרָה לְזִנּוּנִים וַיֹּאמֶר יְהוּדָה הוֹצִיאוּהָ וְתִשְׂרֶף (דברים לח:כד)

כמו בנות מואב, גם תמר הרתה בתחבולה, כיוון שרצתה לקיים את מצוות היבום (עם אבי בעלה המת) ולהחיות זרע. וכמעט והוצאה להורג, אלמלא שלחה ליהודה את הערבון אשר הותיר בידה בעת מפגשם.

וַיְהִי בַּעֲת לְדָתָהּ וְהֵנָּה תְּאוֹמִים בְּבִטְנָהּ (בראשית לח:כז)
נולדו פָּרֶץ וְזָרַח.

נישאו לנשים גויות, למעשה הם סרו מדרך השם, עזבו את השכינה, ולכן נענשו. אך נעמי, סוד הבינה, עשתה תשובה ושבה לדרך השם, לעמה ולמולדתה. ובעת תשובתה, דבקה בה רות.

רות היא סוד התורה, לפני שניתנה לנשמות ישראל, כלומר, התורה טרם תיקונה, לכן חסר בשמה האות 'ה'.

אם כן, ירידתם של אלימלך ונעמי מדרך השם הייתה כדי להוציא את רות מהקליפות.

כתוב בזוהר הקדוש **וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד** (במדבר א:א) אמר ר' אבא לא נשתלם העולם עד שקיבלו ישראל התורה בהר סיני והוקם המשכן (זוהר, במדבר - תרגום זיו זוהר) תיקון העולם תלוי בתורה וקיומה.

דווקא בנקודה הכי שפלה הקדוש ברוך הוא שוכן עימנו **כי כה אמר ה' ונשא שכני עד וקדוש שמו מרום וקדוש אשכנז ואת דכא ושפל רוח להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים** (ישעיהו נז:טו)

מתוך הצער העמוק, האדם מבין שאין עוד מלבדו, הקדוש ברוך הוא שולט בכל, מי יחיה, מי ימות, איך יראו חיו, ולכמה בנים ובנות יזכה וכיוצ"ב.

הכל בידי שמים ואין לנו מאוס בכוחנו ובידינו מלבד לקיים את מצוותיו אשר ציוונו, ולמצוא

כפי שאברהם אבינו עליו השלום, נולד לתרח שהיה עובד עבודה זרה, ומשפחתו היו בעלי בית מלאכה לייצור פסלים והיו יוצאים ומוכרים בשוק ולפתע שינה את דרכו אברהם והתגלה כנשמה קדושה עליונה.

כאשר ברא השם יתברך את עולמו, הטמין ניצוצות ענקיים בעומקים הכי נסתרים. ואנחנו, נשמות ישראל, נבראנו בכדי להיכנס לעומקים ולהחזיר לבוראנו את הניצוצות השייכים לו.

בעת הירידה לעומקים הנוראים בהם קבורים הניצוצות, הנשמה הטהורה והעדינה, בתוך הגוף העבה, הכבד והבשרני, עוברת קושי ונסיונות עצומים וכואבים, ונדרשים ממנה להפעיל כוחות ומאמצים מעל הטבע.

עפ"י הקבלה נעמי ואלימלך משולים לשני המוחות המרכזיים בראשנו, אלימלך כנגד מוח החכמה ונעמי כנגד מוח הבינה, הזיווג בין החכמה ובינה מוליד את המחילה, וההכלה, אלו הבנים מחלון וכליון.

הם כנגד המוח השלישי שבמוחנו הנקרא דעת, המורכב משני מוחות קטנים, חסדים וגבורות, אך מוח הדעת עדיין אינו מתוקן, הוא ניתקן ע"י התורה.

כאשר אלימלך ונעמי ירדו מן הארץ והבנים

מהמקום הכי נמוך, מתוך הייסורין שאנו חווים בעומקים, אנו מגיעים אל הניצוץ הנסתר והחבוי, והכמעט כבוי, וברגע שאנו אוחזים בו, נוצר חיבור בין הנשמה לבין האלוקות, והניצוץ מתחיל להעלות אותנו יחד איתו מעלה מעלה אל בורא עולם.

לפתע פתאום נולד לנו שכל חדש, באותו רגע הדעת מתיישבת וניתקנת ונחה, וסוף כל סוף, נושמים לרווחה.

הנשימה הזו היא סוד שבועות, כמו תינוק שנולד ויוצא לאוויר העולם. השפע העצום שאנו זוכים לו בליל שבועות, בדומה לאורות רוחניים במעמד הר סיני, בו האלוקות מתגלה אל הנשמות דווקא בתוככי המדבר, בעומק הקליפות, במקום הכי לא הגיוני שקיים.

במדבר

דווקא במדבר ולא במצב של רווחה, יוקרה, שפע, עושר והצלחה?
מכיוון שאך ורק במדבר, במקום הקשה ביותר בעולם, שם האדם מפסיק להאמין שהוא שולט בכל, אלא מבין שיש משהו מעליו. ואז משחרר את אמונתו השקרית בגאווה, בהתנשאות, ובמוחצנות, בכסף ובנוחות.

המַאֲכֵלָּה מִן בְּמִדְבָּר אֲשֶׁר לֹא יֵדְעוּן אֲבֹתֶיךָ
לְמַעַן עֲנֶתְךָ וּלְמַעַן נִסְתָּךְ לְחִיטָבְךָ בְּאַחֲרִיתֶךָ.
וְאַמְרֶתָּ בְּלִבְּךָ בְּחַי וְעַיִם יְדֵי עֲשֵׂה לִי אֵת

חן בעיני השם, למען ייטב לנו בעולם הזה ובעולם הבא כי"ר.

נעמי איבדה הכל, ובנקודה הכי קשה, בשפל המדרגה, בקצה יכולתה, היא מצליחה לשחרר את הניצוץ מעמקי הטומאה.

במקום שבעלי תשובה עומדים

על הרגע הזה, של התשובה, נכתב וְהַחֲנִים לְפָנַי הַמִּשְׁכָּן קִדְמָה לְפָנַי אֶהְיֶה מוֹעֵד (במדבר ג:לח)
ככתוב בזוהר הקדוש במקום שבעלי תשובה עומדים, צדיקים גמורים אין להם רשות לעמוד בו, לפי שהם קרובים להמלך יותר מכולם, והם מושכים עליהם ברצון הלב יותר ובכוח גדול יותר להתקרב למלך, והקדוש ברוך הוא מכין להם, בעולם ההוא, מושב להצדיקים, כל אחד לפי מדרגתו כראוי לו.

והם העומדים הַחֲצֵר אֲשֶׁר עַל הַמִּשְׁכָּן (במדבר ד:כו) והקדוש ברוך הוא מקרבם אליו. אלו הם השלוחים של רבון העולמים, העושים תמיד ברצון שליחות ריבונם. (זוהר, במדבר - תרגום זיו הזוהר)

יראי השם, מבינים שאין עוד כוח בעולם חוץ מכוחו יתברך. לא כוח הזרוע, לא כוח הכסף, לא ירימו קולם בצעקות ולא יתנשאו בראשם, אלא מבינים שכל העולם הזה הוא דמיון על מנת לנסותנו.

הַחִיל תְּהִי. וְזָכַרְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא
הִנִּיתָ לָךְ כַּח לַעֲשׂוֹת חֵיל לְמַעַן הָקִים אֶת
בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם בְּיוֹם הַזֶּה (דברים

ח:טז-יח)

ומהם המוחין הנוראים בימי העומר?
לפני שנמשכים מוחין קדושים לעם ישראל,
ישנו תהליך רוחני כמו של לידה, השפע תחילה
מתעבר במדרגות רוחניות גבוהות מאיתנו.
העיבור מתרחש בפסח.

לאחר מכן, מתחיל שלב היניקה, השפע מתחיל
להתחבר אלינו ולהיטמע ברמ"ח אברים ושס"ה
גידים, כלומר, השגחת השם יתברך מתלבשת
על כל איבר ואיבר שלנו, ועל סביבתנו. תהליך
היניקה מתרחש בימי העומר.

ולבסוף, קבלת המוחין, זהו האור בו זוכים
הצדיקים, התגלות השפע במלואו בליל שבועות,
בו כתר הכתרים מתגלה בכל עוצמתו. האלוקות
המתגלה בליל שבועות, מולידה בתוכנו תורה.

בלימודי הקבלה, לומדים את סודות התורה,
והרוחניות הפועלת בכל מצוה ומצוה. לכן
בליל שבועות חייבים ללמוד קבלה וזוהר ואסור
ללמוד פשט התורה.

התורה והגאולה

כותב רבינו יוסף חיים הבן איש חי זצ"ל, כאן
יובן את הנאמר בתפילת מוסף של שבת הן
גְּאֻלָּתִי אֶתְכֶם אַחֲרִית פְּרָאשִׁית, כמו הגאולה
הראשונה שניתנה לעולם ע"י מתן תורה, כך
תהיה הגאולה האחרונה, שהקדוש ברוך הוא
נשבע לעשות כן ככתוב בִּי יָד עַל כֶּסֶף יְיָ (שמות
יז:טז) בסוף האלף השישי, ויגיע הקץ האמיתי גם
אם הדור כולו חייב בבאכ"ר.

ואומר הזוהר הקדוש על הפסוק יִתְיַצְּבוּ מַלְכֵי
אֶרֶץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדֵי יָחַד עַל ה' וְעַל מְשִׁיחוֹ
(תהלים ב:ב) אמר רבי יצחק, למדנו שעתידים אותן
שבעים שרים מכל הצדדים להתאסף בזמן
ההוא עם המונים מכל העולם ולעשות מלחמה
על ירושלים עיר הקדושה. ולטכס עצות על
הקדוש ברוך הוא.

אז עתיד הקדוש ברוך הוא ללעוג עליהם שכתוב
יּוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׁחַק ה' יִלְעַג לָמוֹ. (תהלים ב:ד)
בזמן ההוא ילבש הקדוש ברוך הוא גאותו
עליהם ויכריתם מן העולם.

אמר רבי שמעון עתיד הקדוש ברוך הוא
להחיות לכל אותן המלכים שהעיקו לישראל
ולירושלים, כל מלכי האומות שהחריבו את
ביתו. ולהשליטם כבתחילה. ועתיד הקדוש
ברוך הוא להפרע מהם בפרסום סביב ירושלים
בבאכ"ר (זוהר תהלים, תרגום זיו הזוהר)

וכפי שגילינו, סוד מנהיגה של טורקיה בימינו

לן, על מנת לייצר גוף בריא ושלם. וביציאתו לאוויר העולם, נכנסת הנשמה בגוף ולראשונה התינוק מתחיל לנשום.

אם כן, כנגד הגוף מקריבים שְׁעוּרִים, לעומת זאת, ביום שבועות מקריבים לחם שעשוי מחיטה, כנגד הנשמה.

אם כן, זוהי סגירת המעגל שהחל בליל פסח באכילת מצות, והחשיבות של אכילת הלחם בחג השבועות בבוקר הינו בעל הערך הגבוהה ביותר מליל הסדר וימי העומר יחדיו.

בעוד שאר הימים היו כנגד הגוף, ליל שבועות כנגד הנשמה. וזהו סוד חֲטָה גי' 22 כנגד כ"ב אותיות התורה, המתלבשות על הגוף שנבנה בימי העומר.

לכן שבועות הוא מרמז על יעקב אבינו כנגד התפארת, עמוד התורה הקדושה **וַיַּעֲקֹב אִישׁ** **תָּם יָשִׁב אֲהֲלִים** (בראשית כה:כז)

לגברים, חשוב לטבול בערב החג ולהיכנס לליל שבועות בקדושה וטהרה.

בע"ה שנזכה כולנו לאור הקדוש ברוך הוא שיאיר את עולמנו ויזכה אותנו בגאולה שלמה במהירה כי"ה.

שמו ארדואן, הינו גלגול של הפחה הטורקי ששלט בישראל לפני כארבע מאות שנה, עתיד להתעורר נגד ישראל ויהא זה לנו לסימן.

לחם חטה

מיד לאחר ליל הסדר ואכילת המצות, מתחילים בספירת מ"ט ימים של העומר, על אף פשיטות מצוות הספירה, אומר הזוהר הקדוש, כי ימי העומר הם ימים שלא כל מוח יכול לסבול מכיוון ששורשם גבוה עד מאד. נסביר זאת עפ"י הסוד.

בסיום תיקון ליל שבועות נערוך סעודת קידוש החג, עפ"י הקבלה חייבים לאכול לחם בסעודה הזאת, ודווקא לחם מחיטה, מדוע?

ימי העומר התחילו עם קורבן העומר שהיה משְׁעוּרִים, ככתוב הגמרא, מאכל שְׁעוּרִים נחשב פחות מחיטה, ונחשב כמאכל בהמה. בהמה היא כגוף ללא נשמה. בשר בלבד.

שְׁעוּר מלשון שְׁעוּר, מִדָּה. בימי העומר אנו עובדים על הקמת הבניין הרוחני, מודדים ומתכננים אותו. בקבלה הדבר משול לתינוק במעי אימו, שבזמן היווצרותו, כל מערכות הגוף מודדות את איבריו לפרטי פרטים, ומספקות לו את כל החומרים הנצרכים